

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Aratás utáni árak:
 Kétfelételt négy évre . . . 3 korona.
 Négyfelételt négy évre . . . 12
 Védők: négyfelételt négy évre . . . 5
 Négyfelételt négy évre . . . 10

László József
 kiadó és lapfőigazgató.

Szentmiklósi József
 felelős szerkesztő.

Egyes szám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Csapó-utca 9 sz. — Telefon: 275.
 Kéziratok nem adtnak vissza.

Katona világ.

Debreczen, augusztus 16.

Megkezdődtek a nyári hadgyakorlatok. Ha ezek véget érnek, őszi manőverre hívják a katonákat. A sorkatonaság — a standbéli legénység — levizsgálják a hadi tudományokból, a tartalékos pedig bizonyosságot tesz, hogy mitsem felejtett még el a jeles virtusokból, amiket a káplár meg az őrmester puskatussal, káromkodással vert a szűk koponyájába. Agyak dörögnek a hadgyakorlatok terepein. Manlicheerek szórják a tüzet s a felvonuló hadoszlopok széttapossák a megmüvelt föld sarjadozó termékeit.

A hadgyakorlatokra kétségkívül szükség van a mostanvaló európai viszonyok között. Allamférfiaink, hadvezéreink abban látják a béke garanciáját, hogy állig fegyverbe bujtatják a népeket. Kilencz millió magyarból minden ép kez-láb ember katoná. Huszár-e vagy gyalogos, sorbeli-e vagy tartalékos, de katoná, a kinek fegyvert adnak kezébe. Agyut vagy puskát, a modern gyilkoló gépeket; melyek kezelését

csak meg kell tanulnia. Még a humanizmus — Szent nevében is — mondja Fejérváry báró honvéd miniszter — mert csak nem állithatunk olyan emberanyagot az ellenség elé, a mely azt sem tudja, honnét kell elsűtni a puskát. Igaz, a mi eleink nem tartottak fegyvergyakorlatokat. Pótolták ezeket nálunk a törökkel, némettel való csatáink szünetlen viharai. S hogy győzelemben csillogott legtöbbször a magyar kard, ennek oka a nem szűnő, ellenség véreben gázoló gyakorlatok eredménye vala.

Es pótolta a mai gyakorlatokat a nemzeti lelkesedés is, mely a nemzeti magyar hadsereg lelkében gyökeredzett s mely dalra vitte Rákóczy zászlaját és az 1848-iki szabadságharcosok lobogóit.

A hadgyakorlatok szükségessége ellen tehát semmi érdembeli kifogás sem emelhető. Csakhogy kellene, hogy ezekkel a gyakorlatokkal szemben tekintetbe vegyék a hadsereg emberanyagát szolgál-tató s azt fentartó nemzetek gazdasági és kulturális érdekeit. Csak-hogy nálunk erre semminemű te-

kintet nincsen. Olyan hadügyi terheket raknak évről-évre a nemzetre, hogy a rengeteg suly alatt az államfőntartó elem roskadozik szinte. Ezek miatt szorul háttérbe gazdasági és művelődési előrehaladásunk.

A két éves katonai szolgálatot, mely honvédségünknel oly fényesen bevált, a cs. és kir. hadsereg vezetősége visszautasítja s mellőzi, habár katonai tekintélyek tesznek bizonyosságot róla, hogy ezalatt a katonák a kaszárnyákban irodai, ipari, vagy szolgálai munkát végeznek.

A hadgyakorlatokat oly időben tartják, mikor a munkás kezek százazreire nem a harcjáték mezén volna szüksége a nemzetnek. A katonai kötelékben álló szegényebb polgárok ezreit fosztják meg ezáltal attól, hogy a téli életfentartásra való megkeressék. Ezért is ellenszenves nálunk a katonai szolgálat.

A közös hadügyminiszter — a delegációban tett kijelentései szerint — nem hajlandó a földműves apák katoná fiait az aratási sürgős mezei munkálatok idejére szabadságot adni, mert azok szerint nem

A „Szabadság” tarczája.

A báró.

Ezelőtt 15 évvel, mikor a magyar nemzet és különösen fővárosunk rohamos léptekkel igyekezett a fény, szépség és emelkedés ama helyzetébe kerülni, melyet az osztrák uralom terhe alatt elérni nem volt képes s a mikor hazánk magyar polgárai már kevésbé palástolták hazafias érzelmeiket, G. osztrák báró is jobbnak vélte családjával hazánk nyugati határában letelepedni, mert beljebb szorongatónak találta környezetét és attól tartott, hogy Z. falu lakossága is az újjáébredéssel kijózanodik és gyűlöletet fogja vele éreztetni. — A nép ezt joggal is tehette volna, mert G. bárónak az a tulajdonsága, hogy csak német köszöntésre emelte meg kalapját, míg magyar „jó napot”-ra „pfuj” szavával mintegy undorodva fordítá el fejét, már rég elidegenítette tőle a népet és nyanyasak okosan cselekedett a báró, hogy elszelteni sietett, e néptől tiszteletet nem várhatott.

Aratás után volt, amikor bárónk

tudára adta családjának szándékát. — Felesége örömmel fogadta mert ő osztrák nő léteire már rég haza vágyódott, leánya azonban, ki itt született és alkalmasint a többi gyermekekkel nevelkedett nem mutatott hajlandóságot a költözködéssre. — Sugár természetével naponta jár-kált a nép között, nyájasságával hamar megnyerte a lakosság szeretetét és órákat töltött a magyar leányok társaságában magyarul csevegve, hazafias dalokat énekelve. Eme eljárása nem egy kellemetlenséget okozott neki, mert atyja valahányszor tudomást szerzett barangolásáról, ugyancsak szigorúan megpiron-gatta, sőt egy ízben, mikor a várkastély kertjében közimunkája mellett ugy magában dudolgatta a Kossuth nótát, a báró a sűrűségből előlépve, kirántotta kezéből a közimunkát és arzába csapta. — Ilyen körülmények közepette a szegény persze meg az anyjának sem merre említeni, hogy Kápolnai Endre, a szolgabíró fia iránt már három év óta szerelmi érzelmekkel viseltetik és bár naponta több órát töltöttek együtt, szülei erről mit sem tudtak. — Az elköltözési szándékot Kápolnai nem tudta, mert Olga nem merre vele közölni, a figyelmes fiatal ember azonban mégis sejtette

hogy báróknál nincs minden a réginel, tanúságot adott arról Olgának levertsége, szükségzavusága.

Mikor Kápolnai aggódva kérdezte, beteg-e, hogy még kérdéseire is csak vontatva felel, azt válaszolta:

— „Ha beteg volnék, Ön volna az első, kinek panaszkodnám! Nincs semmi bajom, csak . . . szeretnék valamit igazán tudni, szeretnék valamiről egészen meggyőződni!”

— Es mi az? Tudtommal ha valakit szeretünk, úgy azzal szemben őszinték is tudunk lenni, sőt ez szükséges is!

Hát megmondom: de . . . kimélet nélkül . . . egyenes őszinte feleletet várok öntől . . . férfutól! Tudni akarom, hogy miért szeret engem, mikor vagyonna nem számíthat, mert atyám magyar embernek nem ad feleségül s ha beleegyezése nélkül hozzámegyek, úgy hozományra nem számíthatok. Miért szeret hát, hiúságból, szépségemért, időtöltésből vagy pedig tisztán mert szíve úgy sugalja. Feleljen kérem az Istenre ne kiméljen, legyen őszinte, mert . . . szüleim elhagyják Magyarországot és . . . válnunk kell.

Kápolnai mozdulatlanul mereven né-

aratni, hanem mulatni, duhajkodni mennek haza. Az a hirlapi hír — ugylátszik — szintén csak a mesék országába tartozik, hogy a honvédelmi miniszter a honvédtartalékosokat öt hét helyett csak három heti gyakorlatra vonultatná be. Hanem az a hír a mit Nagyvárad adott közre s amit a felhivatalos igyekezet mindenképpen le — szerelni, igen is súlyos valóság, hogy a hadügyminiszter ez évben az összes tartalékosokat és póttartalékosokat is behívja gyakorlatra, pedig még háborúra sincs kilátás, sőt a minden oroszok czárja az általános lefegyverzést hirdeti. Ennek a hírnek valóságát a fővárosi sajtó is komolyan elismeri.

De miért hát ez a tömeges katonai felvonulás?

Azért mert báró Krieghammer es. és kir. hadügyminiszter ur új katonai reglamát dolgoztatott ki. Ezt pedig meg kell tanulni sorbélinek, tartalékosnak és póttartalékosnak egyaránt. Ezért kell elvonnai ismét az összes tartalékosokat, vagy hatszázezer embert a megélhetés munkájától. És ahány embert elvonnak, anyagi értékben is annyi millió forint veszteség az országnak. Pedig ennek a nemzetnek nem veszteségre, hanem erőgyarapodásra volna immár szüksége. Mert ha azt az erőgyarapodást nálunk folyton és folyton csak akadályozzák, úgy elfognak apadni erőforrásaink is.

hogy abból a hadseregnek, a hadügyminiszter urnak sem lehet többé merítenie.

POLITIKAI HIREK.

Az ischli konferenciák. Ischlből telegrafálják: Széll Kálmán miniszterelnök, a ki ma reggel hét órakor dr. Pásztélyi miniszteri titkár kíséretében ideérkezett és az „Elisabeth“-be szállott, nyomban megérkezése után az ugyanazon szállóban lakó dr. Körber osztrák miniszterelnök látogatását fogadta. Dél előtt 11 órakor a két miniszterelnök együttes kihallgatáson volt a Felségénél, hogy jelentést tegyenek a kiegyezési tárgyalások eddigi eredményéről és a még fenálló differenciákról. Mivel a felsége eddigi rendelkezések szerint holnap Ausseeba megy, holnap az együttes kihallgatást nem folytatják. A két miniszterelnök együtt kocsizott délelőtt háromnegyed 11-kor a királyhoz. Kihallgatásuk — mint déli egy órakor nekünk telegrafálják — még mindig tart. Délután 5 órakor udvari ebéd lesz, a vendégek nagy száma miatt két teremben. Széll Kálmán az osztrák kormányelnök, dr. Körbernek sürgős meghívására a holnap délelőttöt is itt tölti. Délben azonban elutazik Széll, mert hétfőn Budapesten óhajt lenni a király születésnapja alkalmából tartandó misén s azon a díszében, melyet ugyancsak e napon adni fog.

A király.

(K. sz.) Évről-évre visszatérő, nagy ünnepe a magyar nemzetnek augusztus hó 18-ika, koronás királyunk születésének évfordulója.

Ő felsége holnap tölti be életének hetvenkettedik esztendejét. Tiszteletes kor ez már az esztendő sokaságánál fogva, örvendetes ünnep minden család körében, a melynek feje ilyen magas évforduló havát hordozza. Hát még ott, a hol a család két állam lakosságának milliói teszik ki!

Nekünk, magyaroknak családi ünnepünk ez a nap. A nemzet egésze járul őszinte, szívből fakadó jókívánságaival a trón elé. A hűség, a nagyrabecsülés, az odaadó ragaszkodás nyilatkozatai minden magyar hazafias érzületét kifejezik. Ebben érzelmi különbség, vagy csak árnyalatvéleményeltérés is nincs az országban.

Ámde nemesak az évek számánál, de történeti karakterénél fogva is nagy kor ez az élet, a melyet Ferencz József királynak a gondviselés megszabott. — Uralkodásának határkövei közé trónrengető megrázkódtatásra és erősorvasztó apáthia után dicsőséges feltámadás és virágzás következnek. És mind e nagy történeti események folyamán, a jó és balszerenese viszontagságai oly nagy fejedelmi és emberi erényeket váltott ki a mi királyunk lelkéből, hogy épenséggel természetes az az általános, osztatlan nagyrabecsülés, melyben fennkölt személyének nemesak mint az uralkodók dőyeujének, hanem mint az alkotmányos

zett Olga szemébe, szemeiből határtalan gyűlölet és fékezhetetlen düh tükröződött vissza. Gondolatai nyilsebességgel üldöztek egymást agyában, szívében a báró iránti gyűlölet és ama érzelem, mely őt Olgához kötötte, mintegy harezot vívott. Mint férfi kimélni akarta Olgát, mint magyar lesújtani szerette volna az egész családot, de ugylátszik megállapodott valamiben, mert nyugodt hangon szólt:

— Ne tartson Olga semmi rossztól az a körülmény, hogy elköltöznék, nem ad válasra okot, ha szeret, hogy feleségem lesz hozomány nélkül is, a jelenben óvatosságot kérek, ne emlitsen szüleinek semmit, majd én fogom atyjának tudtára adni szerelmünket.

Olga felsietett a várkastélyba, míg Kápolnai a kertek mögött kerülő uton ment a kastély hátsó bejáratához. Mint a szolgabíró fiát szabadon felengedték.

Már esti nyolcz óra felé járt az idő, mikor a báró haza érkezett és a várakozó Kápolnait bevezette irodájába.

— Kényes ügyben akarok báró urral beszélni, melynél első sorban nyugodtságra reflektálok báró ur részéről.

— Kérem a tárgyra áttérni beszéljen uram!

— Tudomást szereztem arról, hogy báró ur elhagyni szándékozik hazánkat és kötelességemnek tartom önnek kijelenteni, hogy a humanitással merően ellentétes eljárás volna báró ur részéről, ha Olgát magával vinné annál is inkább, mert Olgára én igényt tartok.

— Haha, nem röstel ilyent beszélni,

hahaha, nevetséges. — Ön álmódzik, nem? Micsoda Olga, ki önnek Olga, mi jogosítja ont arra, hogy leányomat keresztneven említse.

— Erre az jogosít, hogy már négy év óta lelkileg összeforrtunk és szétválasztani ugyan sem ön, sem más nem fog!

— Szentelen, kivel beszél! Kikérem magamnak az ilyen hangot, dummer Ungar! Kérem távozzon.

Báró, jegyezze meg magának ezen jelenetet, mi még találkozunk és sértő magaviseleteért vérevel fog fizetni!

Olga dideregve hallgatta végig eme párbeszédet a szomszédos szobában és bágyadtan dőlt le a pamlagra átengedve magát könnyeinek.

— Olga, Olga! Hol vagy?

— Itt apám! Felemelkedett és bár szíve hangosan és remítő gyorsasággal dobogott, látszólagos nyugodtsággal állott atyja elé.

— Micsoda ficzkó az a Kápolnai, mit akar az? Igaz legyen amit hallottam?

— Való igaz! Szeretni valakit nem véték és a szív nem kérde, gróf-e vagy báró akit szeretünk, ha önnek apám nem felel meg eme vallomásom, úgy kérem, tegyen amint akar. Ha boldognak akar tudni, hagyjon itt, én Kápolnai felesége leszek és nem reflektálok magas körök elismerésére, ha szerencsétlenné akar tenni, vigyen el magával, de kijelentem, hogy soha férjhez nem megyek!

— Hát akkor vénleány maradsz, érted? Így lesz, de ilyen paraszt ne tokladjék családomba. Szégyeld magad,

szirba viszed anyádat is, ha ezt megtudja: mi más reményekkel néztünk jövőd elé. Istenem hát érdemes élni, mikor még egyetlen gyermekem is ilyen magyar kutyával képes rokonszenvezni! Menj... menj!

Olga zokogva sietett vissza szobájába, majd lerohant a lépcsőnkön és a kertbe felkereste kedvenc helyét, hol megfigyeletlenül átathatta magát keservének.

Másnap a báró a közeli városba hajtattott hogy a butorszállítóval a költözködés felől beszéljen. Mire dolgait elvégezte, beesteledett és bár a kocsis aggodva figyelmeztette, hogy az országot éjjel nem eléggé biztos, szokott hidegvérűségével befogni paranesolt.

Vagy egy órát halladhattak már, mikor a eserjék mögül előrohant négy suhancz, kik közül kettő a lovak elé ugrott, egy harmadik forgó pisztolylyal rálőtt a kocsisra, de csupán karját surolta a golyó. Úgyes ugrással a bozótok között termet s el rohant. Ezalatt a negyedik suhancz a báróval végzett és holttestét az országot mentén levő árokba dobta. A kocsit ott maradt, míg a lovakat kifogták és elvezették.

Reggel az arra haladók megtalálták a báró tetemét és bevitték a faluba. Kápolnai éppen a várkastély felé igyekezett mikor az emberesoportott észrevette, Kérésére megálltak és lehúzták a leplet. Meghökkenve tántorodott vissza, de szólni és kérdezni már nem volt ideje, mert Olga ki időközben értesült a szereu-

monarchiák mintaképének is része van.

Koronás királyunk e mai ünnepén a magyar nemzet az ő nemzeti jelleméből fakadó sajátos hódolattal járul a trón elé. Ez a tiszteletadás nem a szolgai meghunyaszkodás, nem a csuszós-mászós, nem az önálzkodás hódolása. Nem is szertartásos bókkal, hanem emelt fővel lépünk királyunk elé, a miként az bennünket a szabad és szabadságszerető nemzetet megillet.

De éppen ezért a mi jó kívánságaink nem is üres, hízlekedő szóvirágok. Élet és vér lüktet azokban és közelebb hozzák egymáshoz a nemzet és a király lelkét és érzését.

Ezen a holnapi ünnepen bizodalomteljes reménység töltheti be uralkodónknak annyi csapás sulya alatt hányatott nemes lelkét, hogy hosszú évek izgalmaiban kimerült népei nyugodalmasabb fejlődésnek néznek elébe. Odaát Ausztriában egyelőre elült az egymás ellen törő nemzetiségek harcának vad faja. Egyelőre csak fegyverszünetről lehet szó ugyan, ámde a história nem tanít, hogy fegyverszünetekből vajmi gyakran fejlődik ki az általános, áldásthözó békeség.

A két állam gazdasági kiegyezéseinek hosszú éveken húzódo ügye is közeleg befejezése elé. Az országuk érdekeit alkotmányos köteleességükhöz képest teljes erővel védelmező kormányelnökök ugyan a felségnek a kiegyezés perfekcionálását születésnap ajándék gyanánt nem jelenthetik, a nézeteltérések csökkenése, a vitás anyag szűkebbre vonása

esétlenségről, rohanva közeledett és fojtott zokogással kiáltotta Kápolnai felé:

„Atkozott gyilkos... gyilkos!”

A tömeg bámulattal tekintett Kápolnaira, ki halálsápadt arcával mozdulatlanul állt a tetem mellett és suttogva ismételtette: „gyilkos... gyilkos... én!”

Ezalatt a kastély szolgaszemélyzete is lejött és körülállotta a bárót, kinek homlokán a golyó irtózatosan tátongó sebet hagyott. A szolgák felemelték uruk holttestét és felvitték a várba, de utközben a megsebzett kocsist rohanva látták közeledni. Bevárták és messziről kiáltotta:

„Ember, emberek, négyen voltak csirkefogók, Pozsony felé mentek, utánuk!”

Lihegve jött, karja be volt kötve, arcán még most is az ijedség és borzalom kifejezése ült.

Kápolnai felkísérte a menetett a várba ott segédkezett a báró levétköztetésénél is. Olga kérő tekintete meggyőzte arról, hogy a szegény leány megbánta az előbb kiáltott mélyen vádoló szavakat. A jajveszéklyő anyabárónő, kinek a báró elutazása előtt Olga mindent meggyőnt, zokogva borult Kápolnai keblére és támogatását, barátságát kérte e válságos pillanatban, mondván, hogy őt isten rendelte e szerencsétlen állapotban melléjük és most még csak az a kívánsága, hogy egyetlen gyermekét boldoggá tegye.

Kápolnai kezet esókölt és valami kigyó félet mormogott a fogai között.

azonban biztosító előjelei annak, hogy az ideiglenes állapotot ezen a téren is követni fogja a végleges rendezésnek kívánatos állapota.

Engedje a magyarok Istene, hogy I. Ferencz József király még az évek hosszú során át uralkodhassék dicsőséggel és békeséggel. Annyi megpróbáltatásokon átment nemes szívét szentelhesse továbbra is magyar népe boldogságának és felvirágzásának.

Életének az évfordulója alkalmából minden hü magyar szívből egyforma lelkesedéssel tör ki a régi kipróbált és nemes érzésnek szava:

Eljen a király!

Fővárosi levél.

Egyről-másról.

Budapest, augusztus 16.

A holt szezón csendes unalmába belerikkant néha valami disszonáns hang: a halálmadár süvítése s a fekete madár szárnyesattogása nyomán szomorú szenzáció kél és tompa fájdalommal reszket meg a föld. A holt szezón egyszerre elevenné válik s mily szomorú kontraszt, ez elevenesség szülője nem más, mint a halál.

A holt szezón esőndjét a múlt nyáron két államférfi halála riasztotta föl; az egyik halott a lángoló elméjű, hatalmas akaratu Szilágyi Dezső volt, a másik a nagyészű Pulszky Agost. Az idei nyáron az irodalom berkeiben aratott a kaszás. A finomlelkű Vadnay Károly után a tárcza-irodalom elmés mestere, Borostyán Nándor dőlt sirba, e héten pedig egy sokat szenvedett poéta és minden részében szeniális ujságíró hunyta le örök álmra szemeit: Inezedy László.

Politikus nemzet vagyunk, nem lehet tagadni. A két nagy politikus halálakor hatalmas hullámokat vert a szenzáció, országra szóló végtisztességet kaptak, az irodalom halottait mély megilletődés kísérte sirba s mire ráborult hantjukra az utolsó rög, már el is felejtették őket. Szegény Inezedy László! Micsoda elme volt és milyen szív! Nagy ember volt a szó nagy és igazi értelmében s a nagysága ma megfér a disz-sírhely pár arasznyi területén. Igen, igen, disz-sírhelyet adunk a halott poétának s ezzel vége, a kegyelet lerótt minden tartozását. Istenem, hogy ez az ország mennyire nem tudja megbecsülni a nagy embereit, főképp azokat, a kiknek élete szerényen, hivalkodás és reklám nélkül folyt le a dolgozó-szoba esőndes magányosságában. Persze, hogy is lehetne nagy ember, akinek nevét csak olykor, ha nyomtatva olvastuk.

Am azért a magyar író és ujságíró csak dolgozik szerényen tovább. Nem panaszkodik, nem lesz szoczialista és nem fenyegetőzik, hogy kivándorol az országból. Ő miattuk ugyan ne fájjon egy kongresszusnak se a feje, majd csak meglesznek ők valahogy ebben a hazában. Bizony elhihetik, hogy a magyar író semmivel sem talál több megértést, több méltánylást itt, mint az a nép, a mely fölszedi sátorfáját, hogy túl a tengeren jobb hazát keressen s a magyar író hazában csak oly gyakori vendég a végrehajtó, mint a föld népének portáján.

Es mégis, fájdalom, szinte bizonyos, hogy a mint az ujságírók és írók itt ma-

radnak panasz nélkül az országban, a hazájától elszakadni készülő népet a kongresszus sem fogja tudni visszatartani a kivándorlástól. Hiszen szó sincs róla, szép és nemes ezélja volt a temesvári tanácskozásnak és bár a határozatai nem voltak éppen jelentősek s bár eredménye aligha lesz, a tanácskozás lefolyása érdekes és tanulságos volt. A szegény népet a boldogulás vágya csábítja az idegenbe, a melynek életét, viszonyait jobbnak tartja, mert nem ösmeri.

A nyomoruság és ez ismeretlennek a varázsa vonzza kifelé a népet s a lelketlen, hazátlan bujtogatók, a kik a részvét álarczában közelednek a néphez, a mely csak a maga baját és keserűségét érzi, hazaáruló vágyakat és vonzódásokot ültetnek a szívébe az idegenhez, ellenséget nevelvén belőle az országnak, a melynek földjén él. Láng Lajos és Darányi Ignác nemes, hazafias buzgólkodása, a melylyel a kis embert, a föld népét ki akarják ragadni a nyomoruságból, sajnos, kárba vész, a bujtogatók mézes beszéde miatt, a kik kizsákmányolják a nép nyomoruságát, hogy ekkép Magyarországot megfoszsszák, megrabolják gyermekei szeretetéről.

Igaz, szenved a nép, de édes istenem, melyikünk nem szenved? A fájdalom és bu a koldus viskójától utat talál a trónok magasáig. Ettől nincs megkimélve senki, a kit hátán hord a föld. De hogy miképen kell elviselni fájdalmat és csapást férfiasan, erősen, megrendülés nélkül, arra egy őszhaju, elméjében böles és szívében igaz öreg ember nyújtson nekünk példát. Ez a böles és igazszívű öreg nem kisebb ember, mint Magyarország apostoli királya, aki most lép át a 72-ik év mesgyéjén, de az ő 72 éves válla soha egy pillanatra sem roskadt meg tengenyi csapásnak reaszakadt sulya alatt.

Ez az őszhaju böles a szenvedések iskolájában tanulta meg, hogyan kell gyógyítani a sziveken rágódó fájdalmat, hogyan kell enyhíteni a saját fájdalmát azzal, hogy balzsamot esepegtet mások sebére. Martirkorona vonná glóriáját homloka körül, ha annál fényesebb glóriát nem adott volna neki milliók ragaszkodása. Sirba szállottak előtte sokan gyászszos, hirtelen, sőt erőszakos halállal is és megtörtént — de csak egy pillanatra — hogy lelke megingott és ajka arra a keserű panaszra fakadt, hogy őt nem kiméli a sors semmi csapástól. De aztán kiegyenesedett, mert aczél volt a lelkében a köteleességtudás. Abba fogódzott, az segítette neki elviselni midazt, amit a sors kimért.

Olyan köteleességtudó fejedelem alig volt még ebben az évszázadban. Bámulatos a tevékenysége, a munkakedv, az odaadása uralkodói teendőihez. Most, hogy átlépi a 72. esztendő, változatlanul tetterős és munkabíró s nem is egy szakban, hanem az uralkodás százféle ágaiban.

A jó király távol van most hü magyarjaitól, születésének évfordulóján nem ünnepelhetjük szívünk és kedvünk szerint. Am a szeretetet nem lehet hallgatásra kényszeríteni, kitör az egyetlen üdvkiváratban, a mely bejárja az egész országot: tartsa meg sokáig az Isten a mi szeretett királyunkat!

Kronikás.

UJDONSAGOK.

Letartóztatott cseh csavargó.

Algyenyvenczés szédelő.

Messze Csehországból indult el vízi körutjára *Altvetter* József. Nagyon eschül állhattak az akeziái a szülőföldön. Jobbnak látta nyakába venni a világot. Pénze nem volt, utazása közben a ruha is leszakadozott róla. Mire Magyarország határába érkezett, már úgy nézett ki, mint az ágrólszakadt.

A keménykoponyájú cseh fejében fura gondolat ütött tanyát nagy Magyarországon. Dologtól irtózó, marciális természetű atyánkfia ugyanis egyik koresma füstös levegőjében kieszelte, hogy kiadja magát megbánult negyvenvenczés vitóznak s ilyenmódon adóztatja meg a jószívű magyar népet.

A gondolatot tett követte. Mellére tűzött valami kopott metáliomot, a jobbkezt műértően felkötözte az inge alá s rögtön olyan akkurátus béna vitéz lett belőle, hogy maga is elesdálkozott rajta.

És hogy a kifundált csalást annál sikeresebben folytathassa, könyvé is meghamisította az élelmes cseh. Mikor aztán az előzményekkel alaposan tisztába jött, megkezdte vándorutját, Siralmas arcuzattal támitott be a falusi házakhoz. Szapora bőbeszédűséggel adta elő, hogy iképen sodorta el a jobb kezét valamelyik megkeringősödött ágyugolyó a kápolnai csatában.

A jó falusiak a szánakozó részvét meleg érzetével tekintettek reá. Adták neki, a szegény negyvenvenczésnek az alamizsnát bőségesen. *Altvetter* József nagyon jól érezte magát s úgy élt a hiúszerény nép között, mint hal a vízben.

Utazása közben közelebb *Balmaz-Ujvárosra* is elvetődött a béna honvéd. Ott is hozzálátott a könyörgő alamizsnához. Egyik házból ki, a másikba belépett a metáliomos alak. Olyan biztosnak érezte már magát, hogy nem is igen félt a hatóságtól.

A csendőrség előtt gyanús lett a kószáló alak s kérdőre vonták. Eleinte a könyvével igyekezett magát igazolni, de a csendőrség nem elégedett meg ezzel, hanem a bénaságról is meg akart győződni. *Altvetter* csak szabadkozott eleinte, hogy talán nem is jó lesz azt megnézni a finnyás csendőr uraságoknak, de biz azok megnézték.

Ekkor aztán kiderült, hogy *Altvetter* egyáltalában nem béna, mert a jobbkeze is teljes épségben meg van. Azután az is kiderült, hogy a könyvét is hamisította az élelmes férfiú.

A kettős csalást elkövetett cseh csavargót a csendőrök letartóztatták s bekisérték a debreczeni kir. ügyészséghez. Letartóztatásakor 14—16 koronát találtak nála.

A jeles férfiú ügyében az ügyészség megindította a vizsgálatot.

* **Istentiszteletek.** Megemlégtük már tegnapi lapunkban az ev. ref. istentiszteletek sorrendjét, most a többi felekezetek istentiszteletének sorrendjét közöljük a következőkben: A róm. kath. templomban vasárnap, augusztus 17-én. Dél előtt 6 órakor szent misét mond Vass Károly gimn. tanár, 7 órakor Brösztel Lajos, 8 órakor Varju Lajos. 9 órakor ünnepélyes nagy misét mond dr. Wolafka Nándor v. püspök, plébános segédlettel: utána Brösztel Lajos szt. beszédet mond. Háromnegyed 11 órakor miséznek Szabó István, fél 12 órakor szt. misét mond Pák Emil. Délután: 3 órakor Lytánia, utána Rózsafüzér: 5 órakor a szent József társulatának hónapos ájtatossága. Dr. Wolafka Nándor v. püspök szt. beszédet mond. Az ágost. hitv. ev. templomban vasárnap d. e. 10 órakor *Materny* Lajos főesperes tart istentiszteletet, aug. 18-án, O felsége születése napján pedig, d. e. 10 órakor Nánássy Lajos esküdt-felügyelő tart könyörgést. A gör. kath. kápolnában: Reggel 6 órakor reggeli istentisztelet; délelőtt 9 órakor szt. mise; délután 3 órakor verseny. 4 órakor rókor rózsafüzér ájtatosság.

* Debreczen — Kossuth emlékenek.

Kossuth Lajos születésének századik évfordulóját kegyelettel, hazafias lelkesedéssel ünnepli Debreczen. Az ünnepeket rendező-bizottság *Komlóssy* Arthur főjegyző elnökletével holnap délután öt órakor ülésezik a városházán, hogy a programot végleg megállapítsa és előkészítse a rendkívüli közgyűlést.

* **Helyettesítés.** *Debreczeni* Jenő, a városi légszuszvállalat vezetője tegnap 55 napos fegyvergyakorlatra vonult be. Helyettese távolléte alatt *Frohner* Géza, az intézet könyvvivője.

* **Nyilvános nyugtázás.** Az amerikai elnöknek szánt ajándéktárgyak költségeihez *Szepes-Szombat*ról 3 koronát hozott a tegnapi posta, melyet köszönettel juttatunk el rendelkezési helyére. Ugyanitt tiszteletteljesen megismételjük az adományt kérő felhívásunkat.

* **A gazdasági-bizottság ülése.** *Király* Gyula tanácsnok elnökletével ma délelőtt 10 órakor ülése lesz a városi gazdasági és intéző-bizottságnak. Az ülés legfontosabb tárgyai: a konzumvásár-ügye és a *maesi* birtokosok utnyitási kérvénye.

* **Darányi miniszter leirata.** *Darányi* Ignác földmívelésügyi minisztertől tegnap nagyfotossága leirat érkezett a helybeli fősolgabíróshoz. E leiratban tudatja a miniszter, hogy a járási fűiskola felügyelőknél levelezési portómentességet engedélyez. E leirattal a miniszter könnyebbé teszi a fűiskola felügyelők közhasznú munkáját, mivel azok az eddiginél jóval szélesebb körű levelezést folytathatnak.

* **Debreczen Mária-Pócsra.** *Szűz* Mária nevenapjára szeptember hó 12-én buesusjárás indul Mária-Pócsra. Az indulás reggel 5 órakor lesz a templomi mise után. A résztvevők szombaton érkeznek Mária-Pócsra s hétfőn este érkeznek vissza Debreczenbe. A buesusokat egy lelkiatya vezeti.

* **A közgazdasági előadók ellen.** *Csanádvármegye* felirt a törvényhozáshoz a közgazdasági előadók ellen s feliratát pártolás végett elküldte Debreczen városi közönségének is. A csanádi felirat kikelaköz-

gazdasági előadók mai szervezete ellen, mert annak a feladatnak, melyre szerveztettek, nem felelhet meg. Szükségét látja *Csanádmegye* annak, hogy a közgazdaságnak ezt a szervét oly módon illesszék bele a község gépezetébe, hogy munkálkodásának meg legyen a kívánt befolyása az ország gazdaságára.

* **Rabok a mezőn.** Az első pillantásra nehéz állást foglalni abban, hogy vajjon igaza van-e az igazságügyi miniszternek abban, hogy a földműves rabokat raboskodásuk alatt is földmunkával akarja foglalkoztatni. Még akkor is nehéz a kérdés, ha ez a munka csak jutalom a jó magaviseletűek számára. egy kissé korlátoltabb neme a szabadságnak. Raboskodás tág mezőn — fegyveres örök között. Ugy áll tudniillik a dolog, hogy ma már a kivándorlás elleni kongresszusok nélkül is tisztában vagyunk abban, hogy igen sokan vannak azok, a kik a földből akarnak élni. Ezeknek a summáját valamiképp apasztották azok a kiszabadult rabok, a kik valami mesterséget hoztak magukkal a fogházból s aztán megtelepedve valamire — műhelyt nyitottak. Viszont a rabmunka ártalmára van a kisiparnak. Az igazságügyi miniszter egyelőre bérlet földeken és szűk keretekben próbálkozik meg azzal, hogy kibocsáthatók-e a földműves rabok a börtön falai mögül a gazdaságba? Szegeden már próbálkoztak erre s most Budapesten, legközelebb Debreczenben, folytatják a próbát. A miniszter arra kérte a fővárost, hogy a gyűjtőfogház mellett levő területből adjon bérbe a fogháznak tizenkilenc holdat. A főváros bizonyára nem áll utája az érdekes kísérletezésnek, bár egyelőre az az akadály van a bérletnek, hogy a terület egy részét már mások bérlik.

* Debreczeniek a magas Tátrában.

Eleven, pezsgő élet uralkodik még mindig a csodaszép Tátravidéken s a magyar fürdők között vezető szerepet vívó három Tátrafüreden. Az összes villák telve vannak előkelő vendégekkel, a kik között Debreczenből ott időznek: *Miskolczy* Jenőné leányaival és fiával, *Konkoly* Theze Elek kapitány neje, dr. *Bruckner* Ernőné fiával, *Böhm*né Mayer Olga leányával, *Kerekes* Gézáné leányával, *Várady* S.-né leányával Ilonával, ifj. *Kardos* László nejevel, *Póka* Kázmér főmérnök neje, *Czeglédy* Mihály főügyész neje, dr. *Kenyeres* Elek nejevel, *Kernács* Gyula és mások.

* **Az időjárás.** A *szegedi Meteor* az időjárásról a tegnapi dátummal a következő jelentést küldi:

Az e hó közepére jelzett csapadékos és hűvös idő a 10., 12. és 13-iki csomópontok hatása alatt tényleg beállott, hirtelen megváltoztatva az augusztus eleji meleg napokat, amelyek különösen az 5-iki csomópont erős hatása alatt Jupiternek, ezen óriás bolygónak a befolyása következtében beállottak. Ezeket a zivataros hatásokon kívül a 3-iki csomópont sem tudta huzamosabban megmáskítani, minek folytán augusztus eleje egészen Jupiter befolyása alatt állott. Szerencsére e befolyás a magas nyomásnak, tehát a derültnek kedvezett, nem pedig az ellenkezőnek, mert ha az alacsony fejelet volna ki e hatás alatt, akkor nem emlékeznénk vissza oly kellemes nyári napokra, mint külföldben. Egyes helyeken mégis kifejlő-

* **A jubiláló tűzoltóság.** A debreczeni önkéntes tűzoltótestület, — mint már több ízben megemlítettük, — ez évben ünnepi huszonöt éves fennállásának jubileumát. Az ünnepélyes fordulóra nagyban készül a parancsnokság s minden lehetőt elkövet, hogy az ünnepség méltó legyen a testület régi jó hírnevéhez. A jubileumi ünnepélyre a parancsnokság megíratta az egyesület 25 éves történetét is, mely élvezetes alakban tárja fel, hogy a kis magból miképpen lesz terebélyes fa. A terjedelmes íratot képek is tarkítják, mely nagyban hozzájárul a kötet érdekességéhez.

* **Csavargó cseléd.** Lechmann Barta cseléd napok óta itt csavargott a városban. Tegnap letartóztatták s miután kiderült róla, hogy már lopással is volt vádolva, eltolonczolták es örök időkre kitiltották a város területéről.

* **Statisztika a villámcsapásról.** Az országos meteorológiai intézet kimutatása szerint ez évben június elsejéig a villám által okozott károk az előző 1901. év megfelelő időszakához viszonyítva örvendően kisebbségben maradtak. Az ez évben előfordult esetek a következő számadatokat tüntetik föl: Emberhalált 9 esetben, sérülést 3 ízben okozott a villám, azonkívül 8 lovat, 2 ökröt, 4 borjút, 4 sertést és 1 birkát súlytott agyon, 49 esetben gyújtott és pedig: 14 lakóházat, 1 iskolát, 2 dohánypajzát, 7 gazdasági épületet, 1 pajzát, 3 istállót, 2 kocsiszint, 1 préházat, 1 pinczeházat, 1 kunyhót, 1 aklót, 1 sertésölt, 1 szénakazalt, 1 szalmakazalt, 1 boglyát, 1 halom forgácsot. Rongálást 24 esetben idézett elő a nélkül, hogy gyújtott volna; nevezetesen: 3 templom-tornyot, 3 lakóházat, 1 házkéményt, 2 telefon-oszlopot, 1 táviróoszlopot, 2 akáczfát, 3 bükkfát, 1 diófát, 1 fenyőfát, 1 fűzfát, 1 tölgyfát, 1 gyümölcsfát és más 4 fát rongált meg. Ezzel szemben tavaly 15 ember halálát okozta, 14 sebesülést idézett elő, 56 állatot ölt, 53-szor gyújtott s 71 esetben rongált a villám.

* **Munkaszünet Szent István napján.** Kereskedőink és iparosaink figyelmébe ajánljuk a *Szent István* napi munkaszünetre vonatkozó alábbi törvényes szabályokat. Egész napon át szünetel a munka: a) ezukrász és mézeskalácsos iparnál, b) nyomda iparnál a halasztást nem tűrő állami és hatósági nyomtatványok, színlapok, műsorok és gyászjelentések előállítására és széthordására; c) hírlapok elárúsítása és széthordása; d) szódavíz gyártása, elárúsítása és házhoz szállítása; e) fürdő-intézeteknél, f) tej és gyümölcs elárúsítása, g) természetes virágok árusítása, h) szálloda, vendéglő, sör, pálinka, bormérő, kávéház és kávéház, i) bucsukon, úgynevezett bucsucikkék árusítása, k) kofák üzlete a városon kívül, l) élőállatok szállítása és kirakásánál. Délután 2 órától: a) borbély és fodrász iparnál az üzlet helyiségben; azontul csak magánlakásba, színházban. Déli 12 órától: a) gépiparnál a sürgős halaszthatatlan munkák, b) kis iparnál a sürgősen rendelt munkák, c) mészáros, hentes és kolbász-készítő iparnál az elkészítés, árusítás és szállítás, valamint d) a fűszer, bor, tea, esemege és lisztkereskedéseknél, nem különben a szatócsok üzleténél. Délelőtt 10 óráig vannak nyitva a pékipari munkálatoknál, ideértve a pékműhelyekből történő elárúsítást és házhoz szállítást is. Az itt nem említett üzletek körében semmi munka nem folytatható, sőt a nyitott üzletek ki sem nyithatók.

x **A „Dréher”** seregszolgákban, ma estétől kezdve, naponként a magyar-szerb

tambura kitűnő zenekar játszik. Beléptidíj nincs.

x **Szép, tiszta, úde arczbőr** a legkönnyebben és legbiztosabban a Földesféle Margit-Crém használata által érhető el. A közkedvelt és világhírű Földes-féle törvényesen védett arczkenőcs semmi ártalmas anyagot nem tartalmaz szepelött, májfoltot, pattanást és az arcz mindenemű tisztáltalanságot pár nap alatt eltávolítja, a ránczokat, redőket kisimítja és az arcznak finom, fiatal, rózsás színt ad. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Szappan 70 fillér (3-féleszínben 1:20 korona. Kapható a készítőnél: Földes Kelemen gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerárban.

EGYLET.

A rabsegélyző-egylet gyűlése. A rabsegélyző-egylet választmánya ülést tartott tegnap délután, melynek egyetlen tárgya a rabmenház helyének megállapítása volt. A választmány több helyet vett tervbe s elhatározta, hogy átír a városi tanácshoz ezek egyikének átengedése iránt. A rabmenházat valószínűleg a járványkórház előtti térségen állítják fel.

SZÍNHÁZ és MŰVÉSZET.

(**Komjáthyék M.-Szigeten.**) Debreczen volt színigazgatója, a *kassai* új direktor Komjáthy János, a mult héten kezdte meg előadását *Szigeten*. A szintársulatot megelőző jó hír következtében sikerült bérlet biztosítja anyagiakban Komjáthyékat, míg az erkölcsi sikereket a jól szervezett társulat kitűnő erői és művésznői fogják megszerezni. A drámai társulat sajtóságosan nem a nagyszerű történelmi dráma: Kurucz Feja Dávidban, hanem a Zsámbéban mutatkozott be. A drámai személyzet, melynek nevesebb férfitagjait: Komjáthy Jánost, Odry Arpádot, Barthát már régóta ismerik ott, valamint a társulat nagy tehetségű vendége, Groó Valéria, aki ez alkalommal lépett fel ott először, nagy sikert arattak. Groó Valéria úgy szép színpadi alakjával, mint talentumos alakításával egyesapásra meghódította az ottani közönséget. Breznay Anna mint anyós keltett általános derűtséget. Pénteken a társulat storja, Komlóssy Emma lépett fel a Pillangó kisasszonyban s úgy énekével, mint drámai erővel teli játékaival valóssággal extázisba hozta a szigetieket. Természetes, hogy úgy Komlóssy Emmát, mint kitűnő partnerjét, Odry Arpádot — aki Pinkerton hadnagyot játszotta — folyton lelkesen tapsolta a fáradni nem akaró publikum. Ugyanazon este adták elő Murai kedves vigjátékát, a Virágfakadást, amelyben Berlányi Vanda, mint nagyon kedves Nelli, aratott igen nagy sikert.

TÁVIRATOK.

Lukács Béláné temetése.

Tátrafüred. aug. 16. (*Saját tudósítónktól.*) Lukács Béla volt kereskedelemügyi miniszter özvegyét innen Budapestre szállítják, ahol hétfőn temetik.

A miniszterelnök utja.

Bécs, aug. 16. (*Saját tudósítónktól.*) Széll Kálmán miniszterelnök tegnap délben Rátótól Bécs-Ujhelybe érkezett és azután továbbutazott Payerbachba. Este fél 9 órakor Bécsbe érkezett a miniszterelnök, a honnan mindjárt továbbutazott Ischlbe.

Plósz miniszter gyásza.

Budapest, aug. 16. (*Saját tudósítónktól.*) Plósz Pál dr., az élet- és körvegytan nyilvános rendes tanára a budapesti tudomány-egyetemen, Plósz Sándor igazságügyminiszter testvérbátyja, az éjjel 53 éves korában meghalt. Temetése holnap, 17-én délután fél 4 órakor lesz a kerepesi temető halottasházából.

Magyar udvartartás.

Budapest, aug. 16. (*Saját tudósítónktól.*) Ö felségétől ma érkeztek le az udvartartási rendeletek, melyek szerint József Ágost főherczeg már deczembertől állandóan a *buda* várban fog lakni és ezredessé lép elő. Rövidebb szolgálatoakat fog végezni a főherczeg nagyobb katonai erősségeinkben, hogy mint teljesen képzett katona vehesse majdan át atyjától a honvédség vezetését. Ez lesz első lépés az állandó magyar udvartartásra.

A Sztérényi ügy.

Budapest, aug. 16. (*Saját tudósítónktól.*) Sztérényi min. tanácsos affairjéből kifolyólag fegyelmet kért önmaga ellen. Láng miniszter el is rendelte annak sürgős foganatosítását.

50,000 koronás család.

Budapest, aug. 16. (*Saját tudósítónktól.*) Deutsch Alajos ügynököt, ki egyik fővárosi takaréknál 50,000 koronás csalást követett el, letartóztatták.

TORVÉNYKEZÉS.

§ **Jövöhéti bűnügyi főtárgyalások.** 1902. augusztus 21-én Csütörtök: Farkas Mihály ellen, gond. okoz. s. t. sért. véts., Fischer Paula ellen, lopásbüntette. Király Gábor ellen, erőszak miatt. Varga Lajos s társa ellen, lopásbüntette. Augusztus 22-én Pénteken, Deák Imre s társa ellen, lopás bünt., E. Simon János ellen, lopás büntette. Rácz József ellen. Ugyanaznap ítélőhirdetések Augusztus hó 23-án Szombaton felebbviteli ügyek nyilvános tárgyalásai vétségi és kihágási ügyekbe.

3 szoba, előszoba,
Csapó-utca 18.
számu házban, a
gyógyszertar épületében
kiadó.

TARCSA gyógy-fürdő

Vas megyében.

Glaubersótartalmu szénsavdus vasforrások.

A legújabb módszerek szerint berendezett pezsgő és ásványvíz, valamint vasláp-fürdők. Kellemes, hűvös égalj, a kényelem minden igényeinek megfelelő olcsó lakások, villamosvilágítás, 2 jó vendéglő, gyógyszertár, naponta 2-szer zene, szép kirándulások. A női szerves bántalmat, sápkór, vérszegénység, továbbá a légzési és emésztési szervek bajai ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják.

Évad május 26-tól szeptember 20-ig.

Az évad kezdetétől június 15-ig és aug. 15-től szeptember 20-ig tetemesen olcsóbb árak. Felvilágosítással szolgál és kívánatra prospektust küld a fürdőigazgatóság. Állandó fürdő orvos dr. Rhorer Aladár t. m. főorvos. Tarsai Károly-forrás különösen mint óvszer járvány esetén ivóvízül ajánlható. Megrendelések Tarsa fürdőigazgatósághoz és Budapesten Edes-kuty L. cs. és kir. udvari szállítóhoz. (V. ker., Erzsébet-tér 8. sz.) intézendők. Posta- és táviró-allomás helyben. Vasuti állomás Felső-Eőr, a szombathelyi-pinkatői vonalon. Honnan a 30 percnyire 5-6 km. fekvő fürdőbe a közlekedést kényelmes bér- és társaskocsik (omnibuszok) tartják fenn. Egy négyülékes bérkocsi ára 4 kor. 50 fillér, társaskocsin egy hely 80 fillér. Jegyek válthatók a vasuti kalauznál Szombathely és Felső-Eőr között.

Óvadékképes

szikvizelárusító

jó fizetés mellett felvétetik. Teleki-utca 100.

Balfkényes iszapfürdő

lithimnos forrása.

Páratlan gyógyhatásu

VESE-, HÓLYAGBAJOK-nál ÉS KÖSZVÉNYNÉL o o o

Kénes, nemkülönb

o ritka gyógyerejü o

MOÓRFÜRDŐI

a legjobb eredménnyel használtatnak esuzos bántalmaknál o o o o és női bajoknál. o o o o

Villanyosfény- és vil-

lanyos vízfürdőiben,

továbbá hidegviz-

gyógyintézetében az

IDEGBAJOSOK ÉS

IDÜLT IZZADMÁNYOKBAN

szenvedők találnak

o o gyógyulást. o o

Teljes penzió (lakás, kénesfürdők

használata és étkezés) napi 5 koronától feljebb. Munkás sanatoriumban

(lakás, kénesfürdők használata és étkezés) napi 2 koronáért. Egy re-

kesz lithimnos savanyuvíz 25 és fél

o o literes üveggel 5 korona. o o o

Szivattyúk MÉRLEGEK

mindennemű házi és nyilvános czélokra, a mezőgazdaság-, építkezés- és iparnál.
Csövek, tömlők, csapok stb. stb.

Szivattyu- és gépgyártási betéti társaság

legújabb javított reneszerü tizedes, futó sulyu és hidmérlegek fából és vasból, kereskedelmi, közlekedési, gyári mezőgazdasági és ipari czélokra.

Embermérlegek, mérlegek, házihasználatra, stb.

W. GARVENS, WIEN, | I. Schwarzenburgstrasse 6.
| I. Wallfischgasse 14.

Kapható technikai és gépüzletekben, kútkészítőknél stb.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára.
1 nagy palack ára frt. 1.35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Szagtalan
padló-viasz „Gloria“
legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára.

Arany-fénymáz
képkeretek stb. bearanyozására.
1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. újonnan befestésére.
1 doboz ára 45 kr — Mindenkor kapható:

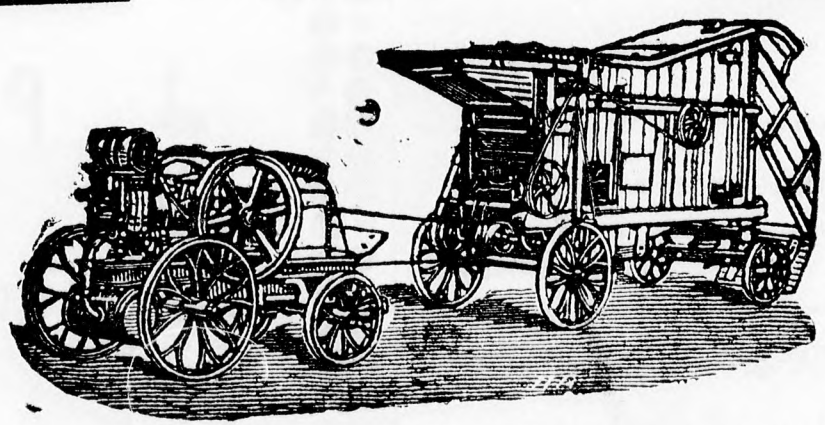
Szent-Királyi Tivadar cégnél Debreczenben.

„MAYER“ GÉPGYÁR

Vas- és Fémöntőde Részvény-Társaság

Szombathely.

Arjegyzék kívánatra ingyen bérmentve.



Arjegyzék kívánatra ingyen bérmentve.

Gyártunk: Mindennemű mezőgazdasági és szőlőművelési gépeket. Kitűnő szerkezetű benzinmotorokat 2—30 lóerejéig, stabil alakban különféle ipari czélokra, valamint locomobil alakban gazdasági gépek stb. hajtására. — Teljes műmalom berendezési gépeket, valamint az olajgyártáshoz szükséges berendezéseket és gépeket. — Elvállalunk minden a gépszakmába vágó alkalmi szükségletek szerkesztését és kivielét.

Modern berendezésű vas- és fémöntődénk mindennemű vas- és fémöntés nyers és megmunkált állapotban szállít.
Raktár Budapesten, V. Lipót körut 15.

Gyermekeknél és felnőtteknél
a hasmenést gyorsan és biztosan megszünteti a
SZTRAKA-féle
tannin-csokoládé.
Egy drb. 40 fill.
Kapható minden gyógyszerárban.



KRAYER E. ÉS TÁRSA

MAGYAR FESTÉK-, KENCZE- ÉS LAKK-GYAR

BUDAPEST,

Iroda és raktár: — Compt. u. Niederlage:
V., Váci-ut 6. (Frankl-vasudvar)
nyugoti pályaudvar közelében.

József főherceg 6 es. és kir. fensége
udvari szállítójai.

FIÓKÜZLETEK: — FILIALEN.

VII., Akácfa-utca 64. (Király-utca sarok).
VII., Kerepesi-ut 50. (Erzsébet-körut sarok.)
IV., Várház-körut 10. (Közp. vásárcsarnok
átellenében).

M. kir. állami és Budapest fő- és székváros
szállítójai.

Halzsir, faggyu, vaselin, gépolaj, kocsikenyő, föld-, vegyészeti- és lakk-
festékek, kátrány, carbol, creolin, **carbolineum**, **kékkő**, olaj, vízüveg, kátrány,
silicat, portland-cement, gipsz, graphit stb.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

NOVAK FERENCZ

vésnök és zománczó

BÉCS, XVI., Koppstrasse 34.

a legtöbb egyesület és testület,
szövetség és klubok szállítója.

Előnyös forrás jelvények, diszítések, érmek és ki-
tüntetések tekintetében arany, ezüst és bronzból, kerék-
perosok, evezősök, vitorlások, athleák, lövészek, tornászok
dalarok, vadások, veteránok, tűzoltók, stb. számára

Minták kívánatra bérmentve küldetnek mindenüvé.
Elsőrendű ajánlatok.

o Sérvben szenvedők! o

Ingyen és bérmentve
küldök minden érdeklő-
dőnek a sérvök keletkezésé-
nek, kezelése és gyógyítására vo-
natkozó népszerű tudomá-
nyos ismertetést. o o
Bővebbet

KELETI J.

portóediai műintézet és
cs. és kir. szab. sérvkötő
gyárában

Budapest,

IV. Koronaherceg-utca 17.

Nagy jövedelemre

tehetnek szert tisztességes egyének,
a kik egy elsőrangú pénzintézet kép-
viseletét sorsjegyeknek részletfize-
tés mellett eladásra elvállalják.
Ajánlatok „Részvénytársaság 1001”
alatt

Haasensten és Vogler

hirdetési irodájába,
Budapest, Dorottya u. 9. keretnek.

Weiner és Grünbaum Budapest, Váci-utca 2.

Egyéves önkéntesek
Egyéves önkéntesek
Egyéves önkéntesek
Egyéves önkéntesek
Egyéves önkéntesek
Egyéves önkéntesek

részére a legelőzőkben ké-
szült az egyenruha felszerelést,
részére készíti a legelegánsabb
egyenruhákat
részére küld díjtalanul ár-
jegyzéket
részére sorozási és átbélyezési
kérvénymintákat díjtalanul ad.
részére minden katonai ügyben
ad díjtalanul felvilágosítást.
részére újabb kiadott Egyen-
ruházati Köz-emények című
könyvet díjtalanul küldi.

Weiner és Grünbaum Budapest, Váci-utca 2.

Debreczen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.

Egyenruházati-intézet

„A magyar testőrhöz.”

PETRUS KÁROLY

polgári és katonai szabó

BÉCS

XV., Hütteldorferstrasse 183.

a cs. és kir. lovassági, gyalogos és tüzér laktanyák-
kal szemben



Árjegyzékek ingyen
és bérmentve.

Egyenruhák cs. és kir. katonaság,
állami tisztviselők,
Veterán-egyletek,
sport, vadász és kerekpar kosztümök,
liberiák, stb.

JUTÁNYOS ÁRAK, KITŰNŐ KISZOLGÁLÁS.